

Jesaja 58

1 Roep luidkeels, houd u niet in, verhef uw stem als een bazuin, verkondig Mijn volk hun overtreding, en het huis van Jakob hun zonden.

2 Hoewel zij Mij dag aan dag zoeken en vreugde vinden in de kennis van Mijn wegen, als een volk dat gerechtigheid doet en het recht van zijn God niet verlaat, vragen zij Mij om rechtvaardige oordelen. Zij vinden er vreugde in om tot God te naderen,

3 terwijl zij zeggen: Waarom vasten wij, als U het toch niet ziet, waarom kwellen wij onze ziel, als U het toch niet weet? Zie, op uw vastendag zoekt u uw eigen wens, en beult u al uw arbeiders af.

4 Zie, u vast om te twisten en ruzie te maken en om goddeloos op de vuist te gaan. Vast niet zoals heden als u uw stem wilt laten horen in de hoogte.

5 Zou dit het vasten zijn dat Ik verkies: dat de mens zich een dag lang verootmoedigt, dat hij zijn hoofd buigt als een riet en zich neerlegt in rouwgewaad en as? Noemt u dat vasten en een dag die de HEERE welgevallig is?

6 Is dit niet het vasten dat Ik verkies: dat u de boeien van de goddeloosheid losmaakt, dat u de banden van het juk ontbindt, dat u de onderdrukten vrij laat heengaan en dat u elk juk breekt?

7 Is het niet dit, dat u uw brood deelt met wie hongerlijdt, en de ellendige ontheemden een thuis biedt, dat, als u een naakte ziet, u hem kleedt, en dat u zich voor eigen vlees en bloed niet verbergt?

8 Dan zal uw licht doorbreken als de dageraad, en uw herstel snel intreden. Uw gerechtigheid zal voor u uit gaan en de heerlijkheid van de HEERE zal uw achterhoede zijn.

9 Dan zult u roepen en de HEERE zal antwoorden, dan zult u om hulp roepen en Hij zal zeggen: Zie, hier ben Ik. Als u het juk uit uw midden wegdoet, het uitsteken van de vinger en het uitspreken van ongerechtigheid;

10 als u uw hart opent voor de hongerigen, en de verdrukte ziel verzadigt, dan zal uw licht in de duisternis opgaan, en uw donkerheid als de middag zijn.

11 En de HEERE zal u voortdurend leiden, Hij zal uw ziel in dorre streken verzadigen, uw beenderen kracht geven; u zult zijn als een bevroede tuin, als een waterbron waarvan het water nooit ontbreekt.

12 En wie uit u voortkomen, zullen de verwoeste plaatsen van weleer herbouwen; de fundamenten, van generatie op generatie verwoest, zult u herstellen. En u zult genoemd worden: hij die bressen dichtmaakt, hij die paden herstelt, opdat men er weer kan wonen.

13 Indien u uw voet van de sabbat terughoudt, ermee ophoudt om op Mijn heilige dag te doen wat u zelf wilt; indien u de sabbat een verlustiging noemt, opdat de HEERE geheiligd wordt – die geëerd moet worden – indien u die eert door niet uw eigen wegen te volgen, niet uw eigen wensen zoekt of daarover een woord spreekt,

14 dan zult u vreugde scheppen in de HEERE, Ik zal u doen rijden op de hoogten van de aarde en Ik zal u voeden met het erfelijk bezit van uw vader Jakob, want de mond van de HEERE heeft gesproken.

God ontmaskert de schijnvroomheid.

In Jesaja 58 keert de HEERE Zich tegen de zogenaamde ‘goede bedoelingen’ van het gelovige volksdeel. ‘Je kunt van hen zeggen wat je wilt, maar – zouden wij zeggen – die mensen doen het toch maar! Ze doen mee met *de vastentijd*. Ze verootmoedigen zich ten minste!’ Maar voor God tellen goede bedoelingen niet. Wat er ogenschijnlijk vroom uitziet – maar het niet is – wordt door onze God ontmaskerd. Jesaja moet luidkeels de mening van de HEERE aan de man brengen. Hij moet zijn stem

verheffen als een sjofar. Een sjofar is een Joods muziekinstrument gemaakt van een koeienhoorn, wat wij *een bazuin* noemen. Het blaasinstrument kan een enorm lawaai veroorzaken. Het heeft de functie van onze *sirene* bij onraad en een nationale noodsituatie. Maar hij fungeert dus ook op andere momenten. Voorafgaand aan *de Grote Verzoendag* wordt de sjofar geblazen. Leviticus 23:24 *Spreek tot de Israëlieten en zeg: In de zevende maand, op de eerste dag van de maand, moet u een rustdag houden, een gedenkdag aangekondigd door bazuingeschal, een heilige samenkomst.*

Op de sjofar blazen.

De sjofar is het startschot voor een extra rustdag van de Grote Verzoendag.

Deze rustdag is de tiende dag – de Grote Verzoendag – de dag waarop God Zijn volk en de priesters en Levieten en de tempel van alle zonden en onreinheden reinigt. Leviticus 16:29,30 *Dit is voor u tot een eeuwige verordening; u moet in de zevende maand, op de tiende dag van de maand, uzelf verootmoedigen en geen enkel werk doen, de ingezetene niet, en de vreemdeling die in uw midden verblijft, evenmin. Want op deze dag wordt voor u verzoening gedaan om u te reinigen. Van al uw zonden wordt u voor het aangezicht van de HEERE gereinigd.* Er wordt niet met zoveel woorden van een *vastendag* gesproken; feitelijk lijkt het veel op de sabbatdag. Wel is het een rustdag waarop men zich *verootmoedigt* voor God. Leviticus 23::32 Het zou kunnen dat wij met de *grote Verzoendag* te maken hebben in het Jubeljaar, het moment van zeven sabbatsjaren worden hiermee afgesloten. Leviticus 25:9,10 *Dan moet u in de zevende maand, op de tiende dag van de maand, bazuingeschal laten klinken. Op de Verzoendag moet u de bazuin in heel uw land laten klinken. U moet het vijftigste jaar heiligen en vrijlating in het land uitroepen voor alle bewoners ervan. Het is jubeljaar voor u: ieder zal terugkeren naar zijn eigen bezit en ieder zal terugkeren naar zijn familie.* Veel zaken worden hersteld. In het Jubeljaar komen alle Joden vrij die zich als slaaf hebben moeten verkopen vanwege financiële schulden. In die zin is het werkelijk *een Jubeljaar* omdat Joodse gezinnen hun erfdeel weer terugkrijgen en opnieuw kunnen beginnen om een bestaan op te bouwen. Wanneer deze traditie door het volk Israel recht gedaan wordt, is het werkelijk een periode van herstel voor het land en het volk. Maar goed, juist op het punt van een werkelijk herstel, schiet het volk te kort. Om die reden wil God niet zwijgen, integendeel iedereen moet het horen. God is hier niet van gediend. Het moet anders! Jesaja 58:1 *Roep luidkeels, houd u niet in, verhef uw stem als een bazuin, verkondig Mijn volk hun overtreding, en het huis van Jakob hun zonden.*

God moet dit en God moet dat.

Er lijkt sprake van miscommunicatie. Terwijl de een – het volk – het gevoel heeft alles uit de kast te halen om God te eren, toont de HEERE Zich zeer ontevreden. Het volk loopt op deze dag het tempelplein plat, maar God lijkt er niet van gediend. De mensen luisteren op het tempelplein aandachtig naar de uitleg van de Thora door de priester. Niet alleen lijken ze te luisteren, maar zo te zien brengen ze ook in praktijk wat God van hen vraagt. Ze vragen God om eerlijke vonnissen. Tot tweemaal toe valt het woord vreugde. De mensen vinden het een vreugde om tot God te naderen. *Jesaja 57:2 Hoewel zij Mij dag aan dag zoeken en vreugde vinden in de kennis van Mijn wegen, als een volk dat gerechtigheid doet en het recht van zijn God niet verlaat, vragen zij Mij om rechtvaardige oordelen. Zij vinden er vreugde in om tot God te naderen.* Hoe bestaat het dat de God dit zo anders beleeft dan het volk? Het lijkt er op dat God het één (rechtvaardige daden enz.) niet vindt passen bij 'het vragen om oordelen.' Het heeft er veel van weg dat men God voor zijn karretje wil spannen. De aangewezen personen doen denken aan de voetballer die om een gele kaart vraagt voor zijn tegenspeler. God moet met 'rechtvaardige vonnissen' komen. Ze hebben blijkbaar een sterk idee van goed en fout en die ander die zit fout. God moet hun 'problemen oplossen'. Het volgende vers laat nog iets meer zien. Soms kan het zijn dat er van de buitenkant weinig te zien is, terwijl de binnenkant van de mens kookt. Zo ook hier; ogenschijnlijk is men vriendelijk en vrolijk, maar van binnen broeit er iets dat de zaak tot ontploffing kan brengen. Blijkbaar maken we zo'n omslagmoment mee. De mensen doen dit elk jaar en ze doen het trouwhartig, dit vasten voor de HEERE. Ze nemen tijd voor God. Trekken er een dag voor uit. Kleden zich er voor. Trekken samen op naar de tempel. Staan uren te luisteren naar de uitleg van de Thora en het zingen van het priesterkoor. Het ziet er mooi en toegewijd uit, maar inwendig moet er bij veel mensen een enorme onvrede zijn. Zij doen voor hun gevoel wel heel veel voor God, maar andersom merken heel weinig. Wat doet God voor hen? *Jesaja 58:3 terwijl zij zeggen: Waarom vasten wij, als U het toch niet ziet, waarom kwellen wij onze ziel, als U het toch niet weet?* Er is iets gebeurd wat de relatie met God diep veranderd heeft. Feitelijk vereert men God zoals de buitenlanders hun goden vereren. Die geven iets aan hun god en verwachten er ook wat voor terug. Er is zelfs een godsdienstige term voor, 'do ut des' (= Ik geef, opdat gij geeft.) In plaats van God te eren om Wie Hij is, is men uit op eigen voordeel. Men wil iets zichtbaars en tastbaars terug ontvangen en wel nu, direct. God geeft via de profeet Jesaja lik op stuk. De HEERE maakt er geen geheim van waar Zijn ongenoegen vandaan komt. 'Ze doen het alleen voor zichzelf.' Dat blijkt ook wel. Terwijl zij zelf een rustdag nemen, vragen ze het uiterste van hun arbeiders. Het werk gaat feitelijk gewoon door. Alleen de baas heeft vrij. *Jesaja 58:3 Zie, op uw vastendag zoekt u uw eigen wens, en beult u al uw arbeiders af.*

Jesaja moet het luid en duidelijk zeggen van God.

God heeft niet zoveel met vastendagen.

Het zal niet meevallen om in de Bijbel een vers te vinden waaruit blijkt dat God een vasten heeft uitgeroepen. Ook de 10de dag voor de Grote Verzoendag is feitelijk geen vastendag, maar een extra rustdag. Men werkt niet, maar eten en drinken daar wordt niets over gezegd. Goed een uitzondering

op deze regel lijkt Joël 2:12-15 *Ook nu echter, spreekt de HEERE, bekeer u tot Mij met heel uw hart, namelijk met vasten, met gewezen en met rouwklacht. En scheur uw hart en niet uw kleren. Bekeer u tot de HEERE, uw God, want Hij is genadig en barmhartig, geduldig en rijk aan goedertierenheid, en Hij heeft berouw over het kwaad. Wie weet zal Hij Zich omkeren en berouw hebben, zodat Hij een zegen achter Zich overlaat: een graanoffer en een plengoffer voor de HEERE, uw God. Blaas de bazuin in Sion, kondig een vastentijd af, roep een bijzondere samenkomst bijeen.* Meestal is er kritiek van God op de vastentijd. Zoals hier in Jesaja 58. Maar ook in Zacharia 7 en 8 vraagt de HEERE Zich af 'Voor wie men dit doet?' Zacharia 7:5,6 *Zeg tegen de hele bevolking van het land en tegen de priesters: Wanneer u deze zeventig jaar gevast en rouw bedreven hebt in de vijfde en in de zevende maand, hebt u dan werkelijk voor Mij gevast? Of als u at en als u dronk, was u het niet die at en was u het niet die dronk?* In Zacharia blijken er een aantal vastendagen te zijn die te maken hebben met de verwoesting van Jeruzalem en de tempel en de dood van Gedalia, oftewel de overheersing door Babel. Als men teruggekeerd is uit de ballingschap en het land en de stad weer opbouwt, willen de bewoners ervan af. Ook hier gaat het om de vraag of het een uiterlijk vertoon is of een diep gevoeld berouw dat gepaard gaat met bekering en een nieuwe gehoorzaamheid. Zacharia 7:9,10 *Zo zegt de HEERE van de legermachten: Vel een betrouwbaar oordeel, bewijs goedertierenheid en barmhartigheid, eenieder aan zijn naaste. Onderdruk weduwe noch wees, vreemdeling noch arme. Bedenk in uw hart geen kwaad tegen elkaar.* Ook in het Nieuwe Testament staat het vasten ter discussie. Het gaat God om het hart. Niet om het uiterlijke vertoon. Mattheüs 6:16-18 *En wanneer u vast, toon dan geen droevig gezicht, zoals de huichelaars. Zij vervormen namelijk hun gezicht, zodat zij door de mensen gezien worden als zij vasten. Voorwaar, ik zeg u dat zij hun loon al hebben. Maar u, als u vast, zalf dan uw hoofd en was uw gezicht, zodat het door de mensen niet gezien wordt als u vast, maar door uw Vader, Die in het verborgene is; en uw Vader, Die in het verborgene ziet, zal het u in het openbaar vergelden.*

**MODERN VASTEN
40 DAGEN
ZONDER
FACEBOOK
& TWITTER**

Loesje

Uiterlijk vertoon verbergt innerlijke boosheid.

Uit alles blijkt dat men in Israel wel meedoet met de godsdienstige verplichtingen, maar tegelijkertijd merk je overal aan dat de mensen die dit doen er totaal verkeerd instaan. Gelovige mensen kennen – als het goed is – een diep gevoelde afhankelijkheid van God. Dat wil niet zeggen dat ze onzekere mensen zijn die niet goed weten wat ze willen, integendeel. Maar ze respecteren de grenzen die God aan de mens en het leven stelt, in het besef dat ze afhankelijk zijn van Gods zorg. Deze mensen echter hebben het recht en hun leven in eigen hand genomen. Ze hebben zich voorgenomen om er persoonlijk voor te zorgen dat het goed met hen gaat. Naar God toe voelen ze zich verongelijkt. God doet niets voor hen, voor hun gevoel. Wanneer ze vasten doen ze dit omdat ze willen dat God het vuile werk opknapt dat ze zelf niet kunnen uitvoeren. Een vastendag is een dag waarop de belangrijke mensen uit Israel elkaar ontmoeten. Het is lang niet altijd een vredig toneel van verbroedering. Het omgekeerde lijkt soms het geval wanneer we oog krijgen voor de openlijke ruzies en de conflicten die blijkbaar uitgevochten worden op de heilige dagen. Jesaja 58:4 *Zie, u vast om te twisten en ruzie te maken en om goddeloos op de vuist te gaan. Vast niet zoals heden als u uw stem wilt laten horen in de hoogte.* Het ziet er zeer onderdanig en vroom uit. De mensen buigen het hoofd

en ze zitten of liggen op zak en as. Maar dat uiterlijke vertoon zint de HEERE niet. Jesaja 58:5 *Zou dit het vasten zijn dat Ik verkies: dat de mens zich een dag lang verootmoedigt, dat hij zijn hoofd buigt als een riet en zich neerlegt in rouwgewaad en as? Noemt u dat vasten en een dag die de HEERE welgevallig is?*

Blijkbaar is er een cultuur ontstaan waarin de zonde welig tiert.

Het kan zijn dat het geweld, de conflicten, de ruzie en het bedreigen van elkaar aan de orde van de dag zijn. Het kan ook andere zonden raken, dingen die men zich veroorlooft omdat men zich verbeeldt dat men iets voorstelt. Naast de zaken die men zichzelf permitteert zijn er de ondergeschikten, de mensen die het werk moeten doen. Omdat er sprake is van *het juk* doet dit denken aan het juk dat een rund wordt omgedaan, zodat het de ploeg trekt. Het juk dient in die zin om het personeel binnen een bepaalde hiërarchie te dwingen tot een grote inzet. Het gaat vermoedelijk over de manier waarop men zijn slaven behandelt. In het slechtste geval gaat het ook nog om Joodse slaven, volksgenoten die zich als slaaf hebben moeten verkopen omdat ze financieel aan de grond zaten. Die mensen moeten worden vrijgelaten na zeven of na vijftig jaar. Het is de vraag of dit ook werkelijk gebeurt. De sjofar en de Grote Verzoendag herinneren hieraan. God zou liever zien dat men wat meer rekening hield met de rechten van het personeel dan dat men zich vroom voordoet in de tempel. Wanneer mensen fout bezig zijn op het gebied van boosheid en geweld komt er vaak meer aan foute zaken om de hoek kijken. Buitenechtelijke relaties of gok- of andere verslavingsproblematiek. De zonde kan ook een structuur vormen die moeilijk te doorbreken is. Soms wil iemand bijvoorbeeld wel stoppen met een ongeoorloofde relatie, maar hij of zij kan het niet verbreken. Jesaja 58:6 *Is dit niet het vasten dat Ik verkies: dat u de boeien van de goddeloosheid losmaakt, dat u de banden van het juk ontbindt, dat u de onderdrukten vrij laat heengaan en dat u elk juk breekt?* Behalve dat men geen recht doet aan volksgenoten, ziet God ook weinig barmhartigheid. Men lijkt de kop in het zand te steken. Wil men het niet zien? Dat er mensen honger hebben of geen onderdak of geen kleding. Het gaat NB om het eigen vlees en bloed oftewel de eigen familie. Gaat het die mensen dan niet aan het hart. Doet het hen dan niets? Nee, God ziet feitelijk een groep mensen op het tempelplein die bijzonder goed voor zichzelf zorgen, die vooral aan hun eigen zogenaamde rechten denken. In de eerste plaats denken ze aan zichzelf. Dat is niet de ware godsdienst. Jesaja 58:7 *Is het niet dit, dat u uw brood deelt met wie hongerlijdt, en de ellendige ontheemden een thuis biedt, dat, als u een naakte ziet, u hem kleedt, en dat u zich voor eigen vlees en bloed niet verbergt?*

..... dat u zich voor eigen vlees en bloed niet verbergt.

In het Oude Testament wordt een zekere gradatie aangebracht bij mensen die voor hulp in aanmerking komen. In eerste instantie zijn dat de familieleden. *Het leviraatshuwelijk* is er een

voorbeeld van. Wanneer een vrouw jong weduwe wordt terwijl ze nog geen kinderen heeft, moet de broer van haar overleden man met haar een huwelijk aangaan om voor haar nageslacht te verwerven. Dit is het zogenaamde *zwagerhuwelijk* waarvan in afgeleide vorm de geschiedenis van Ruth een voorbeeld is. Toen de man van Naomi en haar zoon, de man van haar schoondochter Ruth overleden, werd in de familie gekeken wie de eerstvolgende verantwoordelijke was. Dat was een zekere Boaz. Ruth 2:1 *Nu had Naomi een bloedverwant van de kant van haar man, een zeer vermogend man, uit het geslacht van Elimelech, en zijn naam was Boaz.* Bij het voorgenomen huwelijk werd gekeken of er mensen waren die nog eerder in de lijn stonden. Toen deze man er van afzag was de weg voor een huwelijk met Ruth vrij. Ook is er een verantwoordelijkheid bij de familie wanneer een van de gezinnen in de problemen komt. De familie kan het land en de boerderij in zo'n geval opkopen. De prijs is afhankelijk van het aantal jaren dat er geoogst kan worden tot het 50ste jaar, het Jubeljaar. Men kan in zo'n geval ook nog financieel helpen door zich als slaaf te verkopen met zijn gezin, ook dat geldt voor 7 jaar of op zijn hoogst 50 jaar. Dan moet zo'n Joods gezin weer in vrijheid gesteld worden.

Boaz wordt op Ruth gewezen.

In zijn algemeenheid wordt een beroep gedaan op de barmhartigheid van de hele bevolking ingeval men te maken heeft met *weduwen of wezen of vreemdelingen en bijwoners*. Het gaat om de sociaal zwakken die tot het eigen volk behoren, maar ook de buitenlandse mensen die zich in Israel gevestigd hebben. Ook in het Nieuwe Testament denkt men met 'hulp' in eerste instantie aan de eigen familie; daar ligt de verantwoordelijkheid voor onderlinge hulp. Vervolgens gaat het om het helpen van de broeders en zusters in het geloof. Mattheüs 25:40 *En de Koning zal hun antwoorden: Voorwaar, Ik zeg u: voor zover u dit voor een van deze geringste broeders van Mij gedaan hebt, hebt u dat voor Mij gedaan.* De apostel Paulus komt in 1 Timotheüs over dit onderwerp te spreken. Hij is ook van mening dat de kinderen zorg moeten dragen voor hun moeder als zij weduwe is geworden. Het is niet best wanneer een vader of moeder de zorgtaak verwaarloost. Mensen moeten bij onderlinge hulp in eerste instantie denken aan hun familie. Natuurlijk zijn er ook weduwen zonder familie. Daar moet de kerk oftewel de diaconie voor zorgen. Nederland kent daarbij de AOW en de zorg voor de gepensioneerden. In het NT wordt jonge vrouwen aangeraden opnieuw te gaan trouwen en op die manier in eigen onderhoud te voorzien. De eerste verantwoordelijkheid voor de onderlinge zorg ligt echter in het gezin. 1 Timotheüs 5:4,8,16 *Maar indien een weduwe kinderen of kleinkinderen heeft, laten dezen leren vóór alles thuis godsvrucht te beoefenen en aan hun voorgeslacht te vergelden wat ze aan hen te danken hebben. Want dat is goed en welgevallig in de ogen van God. Maar als iemand de zijnen en vooral zijn huisgenoten niet verzorgt, heeft hij het geloof verloochend en is hij erger dan een*

ongelovige. Als een gelovige man of gelovige vrouw weduwen in de familie heeft, laten zij die bijstaan en laat de gemeente daarmee niet belast worden, opdat die hulp kan geven aan hen die werkelijk weduwen zijn.

De eerste verantwoordelijkheid voor de onderlinge zorg ligt in het gezin.

Ze voelen goed aan dat God niets voor hen doet.

Een ding moeten we de kritische vromen meegeven. Het is niet zo dat ze zich dit maar verbeelden, Nee 'Ze voelen goed aan dat God niets voor hen doet.' In die zin staat het geestelijke kompas goed afgesteld. God beaamt dit namelijk. Sterker, de HEERE zegt toe dat Hij – wanneer men zich anders opstelt – Zich weer helemaal achter hen zal opstellen. Het zal voelen als de doorbaak van licht, zoals de zon het nachtelijk duister verdringt. Terwijl men het gevoel heeft langzaam maar zeker in de versukkeling te belanden, zal het herstel snel komen. God laat duidelijk merken dat Hij aan de touwtjes trekt van voor- en tegenspoed. De HEERE zegt zelfs toe voor hen uit te gaan en hun achterhoede te zijn, net zoals Hij Zich presenteerde bij de uittocht van Gods volk Israel uit Egypte en de doortocht door de woestijn. Jesaja 58:8 *Dan zal uw licht doorbreken als de dageraad, en uw herstel snel intreden. Uw gerechtigheid zal voor u uit gaan en de heerlijkheid van de HEERE zal uw achterhoede zijn.* God wil graag 'on speaking terms' zijn met Zijn volk, maar dan moeten ze wel hun leven veranderen. De HEERE laat zich niet foppen met goede intenties en een vroom gezicht. Drie dingen noemt God, die Hij niet meer wil zien. Ze moeten *dat juk* weg doen, die meedogenloze hiërarchie waarmee ze hun personeel afbeulen. Ook moeten ze eens ophouden met het opheffen van dat waarschuwend vinger, waarmee ze iedereen bedreigen. En dan hebben we het nog niet over de taal waar dit dreigen mee gepaard zijn. Dat moet ook afgelopen zijn. God wil die hele cultuur van dreiging en geweld weghebben. Dan zal Hij optreden en Zijn vrede en zegen geven. Jesaja 58:9 *Dan zult u roepen en de HEERE zal antwoorden, dan zult u om hulp roepen en Hij zal zeggen: Zie, hier ben Ik. Als u het juk uit uw midden wegdoet, het uitsteken van de vinger en het uitspreken van ongerechtigheid;* God wil dat wij mensen voor elkaar zorgen. Natuurlijk zal de mens in nood tot God roepen, maar de HEERE vindt dat je daarvoor familie hebt gekregen en broers en volksgenoten om je te helpen. Hoe zal God Zijn hand openen, wanneer wij ons hart voor elkaar toesluiten.

De wekelijkse collecte.

Iemand kan zich afvragen waar *de zondagse collecte* vandaan komt, het rondgaan van de collectezakken waar ieder gemeentelid groot en klein een kleine bijdrage indooft. De gedachte is vermoedelijk dat vele kleintjes een grote maken. Er wordt zondags heel wat opgehaald door middel van kleingeld of collectebonnen. Vermoedelijk is de apostel Paulus de bedenker van de wekelijkse collecte. Hij voelt zich vooral verantwoordelijk voor de verarmde christelijke gemeenschap in Jeruzalem. Wanneer hij aan de terugreis naar Jeruzalem begint, probeert hij bij de gemeenten – die hij onderweg aandoet – geld in te zamelen voor de broeders en zusters in het geloof. Paulus weet als geen ander dat mensen gemakkelijk goede voornemens maken, maar dat je daar weinig voor koopt. Paulus heeft blijkbaar de ervaring wanneer hij aanklopt bij een gemeente dat men het geld zeker niet klaar heeft liggen. Om die reden raadt hij hen aan wekelijks iets weg te leggen. Op die manier spaart men een bedrag dat men zonder veel problemen mee kan geven wanneer hij de gemeente aandoet. 2 Korinthe 8:10,11 *Ik geef hierin dan ook slechts mijn mening, want dat is nuttig voor u, die niet alleen met het doen, maar ook met het willen reeds een jaar geleden begonnen bent. Voltooi echter nu ook het doen, opdat, zoals de bereidwilligheid er was, zo ook de voltooiing er zal zijn, overeenkomstig wat u hebt.*

De zondagse collecte.

God kan werkelijk genieten wanneer er een vorm van samenwerking is tussen God en de mensen.

Hij vindt dat we verantwoordelijkheid moeten voelen voor elkaar. God zorgt voor Zijn schepselen, maar wanneer wij het enkel voor onszelf gebruiken, houdt Zijn zorg op. God gaat geen mensen helpen die zich weinig gelegen laten liggen aan hun omgeving, zelfs niet aan hun eigen gezin of familie. Wanneer wij Gods goede zorgen doorgeven aan elkaar, blijft de HEERE ook voor ons zorgen. Dan wordt het leven zoals het bedoeld is. Jesaja 58:10 *als u uw hart opent voor de hongerigen, en de verdrukte ziel verzadigt, dan zal uw licht in de duisternis opgaan, en uw donkerheid als de middag zijn.* Natuurlijk het leven kent zijn ups en downs. Niemand ontkomt er aan. God zegt toe in onze woestijnperiode bij ons te zijn en te helpen. Hij ziet ons – wanneer de relatie met God en de omgeving is zoals die behoort – als een besproeide tuin waar van alles groeit en bloeit of als een waterput die niet teleurstelt. Jesaja 58:11 *En de HEERE zal u voortdurend leiden, Hij zal uw ziel in dorre streken verzadigen, uw beenderen kracht geven; u zult zijn als een bevloede tuin, als een waterbron waarvan het water nooit ontbreekt.* Wanneer de zaken er zo voorstaan is er ook weer toekomst voor een volk dat uit de diaspora is teruggekomen. Zeker, Israëls geschiedenis laat sporen zien van welvaart en tegenspoed. Perioden van Gods zegen en nabijheid worden afgewisseld met perioden waarin God Zijn volk hard aanpakt. Denk aan de ballingschap in Assur en Babel en aan de verwoesting van Jeruzalem in 70 na Christus. Maar er is ook de terugkeer en het herstel zoals onder de Perzische koning Kores in 539 v Chr. maar ook na WOII in 1948 AD. Wat doet het de ouders en

grootouders goed wanneer de jonge mensen het herstel van steden en dorpen, huizen en boerderijen oppakken. Men ziet op zo'n moment voor ogen wat de gunst van God betekent. Jesaja 58:12 *En wie uit u voortkomen, zullen de verwoeste plaatsen van weleer herbouwen; de fundamenten, van generatie op generatie verwoest, zult u herstellen. En u zult genoemd worden: hij die bressen dichtmaakt, hij die paden herstelt, opdat men er weer kan wonen.*

Jeruzalem.

Er is een ruim hart van vrijgevigheid van de hemel naar de aarde en van God naar de mensen.

God houdt ervan wanneer de gelovigen hart hebben voor hun omgeving. Wanneer geld of voedsel, kleding of onderdak in natura wordt gegeven aan mensen die het nodig hebben, raakt het altijd de eigen portemonnee. 'Van geven wordt de koe droog', zegt een spreekwoord. Het gevoel zou kunnen overheersen dat men van geven arm wordt, maar volgens de God van de Bijbel, de Vader van onze Heere Jezus Christus is dat net andersom: van geven wordt een mens rijk. Het zit zo. God geeft veel aan de mensen in het bijzonder aan de gelovigen. Hij geeft ons in natura goede oogsten, kinderen en zegen op ons leven en werk in het algemeen. Voor ons mensen is dat allemaal bijzonder want God maakt ons rijk. Wanneer wij echter niet net als God met open handen en harten leven voor onze omgeving bereikt ook de ruimhartigheid bij God zijn grenzen. Openen wij onze handen voor de naaste dan opent God Zijn handen voor ons, maar als wij onze handen sluiten raakt de hemel ook gesloten. Dat is God niet te verwijten maar onszelf wanneer we gierig zijn of kleinhartig. Egoïsme is een beroerde kwaliteit die tegenover de vruchten van de Geest staat. Galaten 5:19-21 Maar wanneer wij als gelovigen ruimhartig omgaan met ons geld en bezit en wij denken aan onze medemensen en hen helpen dan worden wij op onze beurt gezegend door de Allerhoogste. Het is niet zo dat God zegt: 'Als u dit doet, doe Ik dat.' God ziet de mensen als medewerkers die voor hetzelfde staan als Hij. Wanneer dit echter niet het geval is vanwege ons egoïsme en kleinzieligheid dat kan God ons en onze omgeving niet tot zegen zijn. 2 Korinthe 9:8-11 *En God is bij machte elke vorm van genade overvloedig te maken in u, zodat u, wanneer u in alles altijd al het nodige bezit, overvloedig kunt zijn in elk goed werk. Zoals geschreven staat: Hij heeft uitgestrooid, hij heeft aan de armen gegeven; zijn gerechtigheid blijft tot in eeuwigheid. Hij nu Die de zaaier zaad verschaft, moge ook brood tot voedsel schenken en uw zaaigoed doen toenemen en de vruchten van uw gerechtigheid vermeerderen. Zo zult u in alles rijk worden, in staat tot alle vrijgevigheid, die door middel van ons dankzegging aan God teweegbrengt.* De effecten van vrijgevigheid onder broeders en zusters is ook zo mooi omdat God wordt geëerd en God wordt gedankt voor de hartelijkheid van de broeders en zusters. 2 Korinthe 9:14,15 *En in hun gebed voor*

u verlangen zij vurig naar u vanwege de alles overtreffende genade van God over u. Ja, God zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave!

Voor de sabbat geldt hetzelfde als van de vastendagen.

Het kan zijn dat iemand opkijkt van het slot van dit hoofdstuk dat over *de sabbat* handelt. Het gaat met de sjofar en de Grote verzoendag over een ekstra rustdag. Op die dag zal men zich verootmoedigen voor God. Het lijkt een vastendag, zoals hij hier overigens ook genoemd wordt. Het is wellicht ook een vastendag maar over afzien van eten of drinken lezen we niet; alleen over niet-werken. Leviticus 23:27,32 *Alleen op de tiende dag van deze zevende maand is de Verzoendag. U moet een heilige samenkomst houden. U moet uzelf dan verootmoedigen en de HEERE een vuuroffer aanbieden. Het moet voor u een sabbat zijn, een dag van volledige rust, en u moet uzelf verootmoedigen. 's Avonds, op de negende dag van de maand, moet u uw sabbat vieren, vanaf de avond tot aan de volgende avond.* Het is vooral de gezindheid – die ook de sabbatsvierder kenmerkt – die God nogal mist bij de mensen die door Jesaja stevig worden aangesproken. Die mensen hebben hun leven in hun eigen hand genomen. Hoezo van God afhankelijk leven. Naar beneden toe hebben ze een dwingend onontkoombaar systeem opgelegd aan de arbeiders, die hun veeleisende job niet mogen onderbreken op de rustdag. Naar de volksgenoten hebben deze personen een redelijk conflictueuze relatie, waarin dreigementen en ruzies niet van de lucht zijn. Het zal – zoals het vaak gaat in een milieu van dreigementen en conflicten – ook wel eens flink uit de hand lopen en leiden tot geweld. Maar dan is er nog een God boven hen. Ze passen – althans uiterlijk – zich in binnen de voorgeschreven tradities en de houding die van de mens gevraagd wordt, maar zitten onderhuids maar ook expliciet vol van kritiek op de Allerhoogste. Ze vinden – om het zacht te zeggen – hun geloof een weinig winstgevend gebeuren; ze investeren er veel in, maar zien er weinig of niets van terug. Ook iemand als Paulus komt dit tegen. 1 Timotheüs 6:5 *voortdurend geruzie van mensen die een verdorven gezindheid hebben en beroofd zijn van de waarheid, omdat zij denken dat de godsvrucht een bron van winst is. Wend u af van dit soort mensen.*

We moeten geloven niet als iets winstgevends (in financiële zin) beschouwen.

Als de sabbat nu echt iets was waar ze hun hart aan ophalen dan zou het een stralende dag zijn.

Dit is – hoewel het alle schijn van vroomheid heeft – heel ver verwijderd van wat God graag ziet. Als je die mensen hoort zijn ze vol van God en zoeken ze Gods eer en maken ze hun leven volstrekt ondergeschikt aan Gods Thora. Ze noemen zelfs de sabbat *een lust*, maar het is de vraag of ze er enig plezier aan beleven. Op deze manier staat het leven dat de schijn op moet roepen van wat God bedoelt, mijlenver verwijderd van Gods intenties. Die mensen doen namelijk weinig anders dan wat ze zelf willen. Ze volgen hun eigen wegen in plaats van Gods weg. En ze zoeken de vervulling van hun

eigen wensen. Ze hebben het nergens anders over. Het is een vlag op een modderschuit. Jesaja 58:13 *Indien u uw voet van de sabbat terughoudt, ermee ophoudt om op Mijn heilige dag te doen wat u zelf wilt; indien u de sabbat een verlustiging noemt, opdat de HEERE geheiligd wordt – die geëerd moet worden – indien u die eert door niet uw eigen wegen te volgen, niet uw eigen wensen zoekt of daarover een woord spreekt.* Als ze nu eens echt zouden doen wat ze zeggen, dan zou de wereld er heel anders uit zien. Als de sabbat nu echt een verlustiging was, iets waar ze hun hart aan ophalen dan zou het een stralende dag zijn. Het is feest in de hemel en feest op aarde. Wanneer ze zich werkelijk ondergeschikt zouden maken aan Gods Thora, niet afgedwongen maar van harte en met overtuiging, dan zou het leven hen toelachen. Dan zouden ze werkelijk vreugde scheppen in de HEERE, blij en dankbaar zijn met hun geloof. Trots op de God van Israel vol van lof- en dankliederen die het tempelplein vullen van muziek en gezang. In dat geval zal God ons doen rijden over de hoogten van de aarde, zoals Hij dat Zelf doet gedragen door de cherubs en de troonwagen. Het erfelijk bezit heeft men aan land en goederen ontvangen heeft uit de hand van God. Daarmee zal men de generaties kunnen voeden met het dagelijks eten en drinken en de eerste levensbehoeften voldoen. Jesaja 58:14 *dan zult u vreugde scheppen in de HEERE, Ik zal u doen rijden op de hoogten van de aarde en Ik zal u voeden met het erfelijk bezit van uw vader Jakob, want de mond van de HEERE heeft gesproken.*

De sabbatsmaaltijd.

